

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachr.,
Nux. Augenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachr. Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII) Erzsébet-körmé-
ny.

PREȚUL INSERȚIUNILOR
o serie garsoni pe o colonă
10 banf pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 banf.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 17.)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franco.
Se primumer la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Tergul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 banf. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 94. — Anul LXIV.

Brașov, Duminică 29 Aprilie (12 Maiu).

1901.

„Dragostea“ șovinistilor.

Pe di ce merge „dragostea“ șo-
viniștilor dela putere pentru națio-
nalități se tot mărește, și de va ina-
inta tot așa, de sigur, că încă nu
peste mult ne vor omori cu ea, cum
dice Românul.

Ce-i face pe grozavii patrioți să
se arete de o dată atât de prietinoși
și binevoitori — firesce cu gura nu-
mai — față cu naționalitățile? Când
contrarul tău începe să-ți vorbescă
cu dulcătă și cu prefăcută bunavoință,
se sci, că n'are ceva bun în gând
și se te feresci de el mai tare decât
atunci, când te amenință cu pumnii,
orî chiar cu ciomagul.

Peste câte-va luni vor fi nouele
alegeri pentru dietă și fișpanii gu-
vernului Szell pregătesc cleiul, cu
care vor să prindă la toamnă pase-
rile. S'aude și se scrie mult de pe
acuma despre candidările unora și
altora și că vor pași ca candidați de
deputat și „ore căți-va bărbați de-ai
noștri“, vrea să dică: Români. Cea
mai mare parte, din câte se svonesc,
sunt minciuni și scornituri. Să nu
credeți însă, că se fac și se răspân-
desc numai așa de trecere de timp.
Aceste svonuri se pun în circulația,
dimpotrivă, c'un plan și scop anu-
mit: ca să dedea pe omeni cu gân-
dul, că de astă-dată și bărbați din
sinul poporului român rêvnesc la
domnia de deputat și la cinstea cea
mare de a figura în dietă ca ma-
meluci ai guvernului unguresc.

Ar fi însă o mare greșelă a ne
inchipui, că patrioților dela putere
li e așa de mult să scotă la viitor-
rele alegeri mai mulți deputați din
sinul Românilor. Nicî că se gândesc
la aceea să ne inzestreze fiă și nu-
mai cu „ore căți-va deputați bărbați
de-ai noștri“. Cleiul ce-l pregătesc
ei, ca la părere, să prindă o mul-
țime de candidați de naționalitate
română, nu e menit în adevăr de-
cât numai să ademenescă și a in-
curca poporul nostru, ca să-l facă

să uite de datoriile cele mari, ce le
are el față cu chiămarea sa națio-
nală și față cu patria, a cărei feri-
cirea atêrnă dela mulțumirea și feri-
cirea popórelor sale.

Puțin îi dore pe cei dela stă-
pânire de aceea, că ore suntem și
în ce măsură suntem noi Români
representați în dietă; căci doră bine
scim, că acolo, unde ar trebui să
avem drepturi egale cu ei, nicî nu
vor să ne recunoscă ca Români. Ei
ne numesc Români numai când ne
chiamă să intrăm de bună voia,
pentru totdeauna, în noul jug, ce
ni-l'au cioplit ei în acești 30 de ani
din urmă.

Acolo unde e vorbă numai de
așa numitele „datorii cătră stat“,
unde nu-i costă nimic, orî din când
în când la câte un prând, unde fie-
care își plătesce tacâmul și unde se
risipesc vorbe góle și fățarnice pen-
tru frățietate, noi trecem ca „frați
români“; unde însă este vorba de-o
impărțelă dreptă, de al meu și al
tău, de vr'un folos séu de vr'un
drept, nu mai vréu să ne cunoscă,
ci ne privesc ca pe nisce cetățeni
amăriți de a doua mână, cari trebuie
să fiă fericiți decât vor puté linge
talerele dela prândurile grase ale
cetățenilor patentați.

De când am ajuns sub zodia
ocârmuirii de ađi a lui Szell, la tóte
serbările, instalările și prândurile tot
de înfrățiri și de împăcare se vor-
besce, pre când poporului nostru
i-se măsură tot cu cântarul cel vechiu,
în cât țî-se face milă de el.

Acum șovinistii erei nouă lu-
creză la împăcarea Sêrbilor. Noul
fișpan al orașelor Vêrșet și Pan-
ciova, Milan Zako, e de nascere
Sêrb. Acesta a luat-o ca privilegiu
un deputat ungar pentru a rosti la
instalarea lui un toast de împăcare
între Sêrbi și Maghiari.

Înțelesul toastului a fost, că
Sêrbii, având acum un fișpan eșit
din poporul lor, nu mai au la ce
face politică națională, căci o vor

face-o pentru ei numitul fișpan cu
episcopul sêrb Zmeianovits, care e
lăudat ca „bun patriot“. Sêrbilor le
rămâne dér numai să-și vadă de cul-
tura lor. Acesta — dice deputatul
ungur — se va puté numai decât
Sêrbii vor primi a fi contopiți în
statul național maghiar unitar;
atunci Maghiarii vor sprijini frățesce
nisuințele culturale sêrbesci cu pu-
terea cea mare a statului.

Cu alte cuvinte: maghiarisați-vé
mai întâiu și apoi vom fi frați, vé
vom sprijini cultura vóstră, care va
fi atunci, de sine înțeles, numai cul-
tura maghiară.

Sunt fórté șireți și isteți șo-
viniștii de ađi. De ce n'ar mânca ei
șepte pite, decât ar găsi pe proștii,
cari se li-le dea.

Sêrbii își vor fi gândit partea
lor, când la prândul din Vêrșet li s'a
dat sfatul de mai sus. Ei vor lucra
cum vor crede mai bine.

Pe noi ne privesc mai de-a-
própe cămașa și pielea nóstră și de
aceea Români noștri de bine tre-
buie să veghiez, căci spiritele rele
și proccii mincinoși încep să-i in-
bulzescă din tóte părțile tot mai
mult. Acțiunea cea mare de împă-
care cu „nessze semmit fogd meg
jól“ și-au păstrat-o de sigur șovinistii
unguri pentru Români, cari după
Maghiari sunt poporul cel mai nu-
mêros și important din aceste țeri.

Apropiase-va ispita de ađi în-
colo și mai mult ca până acum de
bărbați din sinul nostru și de po-
porul nostru, dér credem și nădăj-
duim, că-i va găsi mai tari la suflet,
decât cum își inchipuesc contrarii
lor seculari, cređendu-i peste măsură
slăbiți după oboséla și ranele pri-
mite în decursul luptelor îndelun-
gate și a multelor lovirii și prigo-
niri, ce au avut să le îndure dela
ei. Va trebui să-i găsescă mai tari
ca orî și când în hotărîrea lor, de-a
nu ceda nimic din drepturile ce le
au și ce li-se cuvin, fiind-că viitorul

națiunii nóstre atêrnă dela curajul și
tăria, ce le vor dovedi fiii în lup-
tele, cari îi mai așteptă.

Revista politică.

Alaltă-eri s'a ținut în Lugos
adunarea de primăvară a comitatu-
lui Caraș-Severin. Adunarea a fost
presidată de fișpanul Pogany. Des-
pre decursul adunării n'avem până
acum un raport mai detaiat. Din
scirile, ce le-au primit însă foile un-
guresci din Peșta reiese, că *Români
din Caraș-Severin* au purtat o luptă
demnă și energică pentru interesele
și cauza nóstră. Însemnăm după nu-
mitel foile următoarele:

Membrii români au scărmanat
strașnic administrația comitatensă.
D-l avocat C. Brediceanu a adus în
discusiune confiscarea dreptului de in-
trunire a Românilor și într'un discurs
înflăcărât a întreat pe fișpanul,
decă a raportat ministrului de in-
terne despre acesta plângere a Ro-
mânilor; l'a întreat mai departe,
decă sunt prospecte de alegeri cu-
rate? Fișpanul a răspuns, că lui nu
i-se pot adresa întrebări în ast-fel
de cestuni. În legătură cu raportul
viceșpanului, d-l Brediceanu și Dr.
Petrovici au protestat în contra con-
ferenței unui anumit Pulszky ținută
în Lugos despre naționalități. Vor-
bitorii români au cetit părți din
acea conferență, declarându-le de
neadevăruri. Mare agitația și turbu-
rare a produs la șovinistii unguri
propunerea Românilor, ca publica-
țiunile comitatense să se facă pe
viitor și în limba română și într'o
fóie română. Propunerea însă a fost
respinsă. S'a primit totuși, ca rapor-
tul viceșpanului să se tipărescă pe
viitor și în limba română.

Nu de géba suntem așa-đicând
în ajunul alegerilor de deputați die-
tali. Nu numai cei din opoșiția ma-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Tricolorul românesc.*)

Notiță de Constantin Berariu.

Èr când, fraților, m'oiu duce
Dela voi ș'oiu fi să mor,
Pe mormânt atunci să-mî puneți
Mândrul nostru tricolor.

„Cântecul tricolorului“ de
C. Porumbescu.

Din isvórele ce-mî stau la dispoșiția,
prima dată ne apare tricolorul în diploma
Maria-Theresiei, dată în 2 Noevre 1765,
prin care Transilvania a fost ridicată la
Mare-Principat. În dimplomă stema Tran-
silvaniei este formată din un scut cu *grindă*

*) Țilele acestea a apărut în Cernăuți, la
Societatea tipografică bucovineană, acesta scriere
a d-lui Berariu, pe care — pentru interesul deo-
sebit ce-l oferă tuturor Românilor din monarchia
nóstră — ținem a-o reproduce. Autorul ne spune
în introducere, că scrierea de mai sus este un
product al luptelor naționale ale Românilor din
Bucovina. „Tricolorul românesc — dice autorul —
este în Bucovina de mai mulți ani prigonit sub

roșie la mijloc, câmp albastru sus și câmp
galbén sub grindă¹⁾. Colorile stau orisontal
și compun trinitatea: albastru (vênet)-roșu-
galbén, aceleași, cari în altă ordine sunt
astăđi colorile naționale ale Românilor.
Prin diploma Maria Theresiei aceste colorii
sunt oficial împămîntenite în Transilvania.
Sunt a'ci oficial folosite până la 1849—50.

La anul 1852 steagul Transilvaniei are
tot acetete colorii, însă în ordine schimbată.

Gubernorul Ardealului, principele
Schwartzenberg, emite în anul 1852, în ajunul
sosirii în Ardeal a M. Sale Impêratului, un
circular²⁾ din care estragem următoarele:

„Fiind-că la primirea sêrbătorescă a

pretextul, că ar representa colorile regatului ro-
mân. El represintă însă în realitate colorile națio-
nalității române din tóte țerile locuite de Români³⁾.
Scrierea de față, adauge autorul, are scopul de a
proba acesta.

¹⁾ „Deșteptarea“ Nr. 9, an. 1901: Scrisórea
canonicului I. Moldovan cătră I. Bianu, secretarul
„Academiei române.“

²⁾ „Drapelul“ an. III Nr. 821 București 10
Mart. 1900, reproduce din „Tribuna“. Comunicat
mie de profesorul de universitate d-l Dr. I. alui
G. Șbiera.

M. Sale Apostolice în acest Mare-Principat,
prin localitățile ce le va atinge M. Sa séu
își va avé cartirul, edificiile publice, intră-
rile oficiale, arcurile de triumf, stêlpii etc.
vor fi împodobite cu stéguri, stabilesc
pentru cazul acesta următoarele puncte de
cinosură: 1).... 2) Pe edificiile magistra-
telor și ale comunelor, pe institutetele pu-
bliche și pe celelalte particulare pot fi în-
trebuințate steaguri în colorile Ardealului:
roșu-galbén-albastru, ér pe edificiile magis-
tratului chiar și colorile orașului respectiv“...

Tot în acest an episcopul Andreiú
Șaguna este ridicat la rangul de baron:
„Emblema, de care se servia în afacerile
sale, este investită cu colorile naționale al-
bastru-galbén-roșu“)

La încoronarea regelui Francisc Iosif
(de rege al Ungariei, sêvșită în 8
Iunie 1867) s'a purtat cu mare pompă și
flamura Transilvaniei, adecă *vênet* (albastru)-
*roșu-galbén*⁴⁾. S'a revenit decî la ordinea din
diploma ex 1765.

³⁾ N. Popea: Archiepiscopul și Metropolitan
Andrei baron Șaguna, Sibiu 1879.

⁴⁾ Scrisórea canonicului Moldovan în „Deș-
teptarea“.

Cum se observă, colorile roșu-galbén-
albastru, variând ordinea, jócă un rol în-
semnat în viața oficială a Transilvaniei,
popularisate fiind prin dimploma Maria
Theresiei.

În viața poporului român, ca națiune,
ele câștigă însemnătate din al cincelea de-
ceniu al secolului espirat. Ivirea lor în ca-
litatea de colorii naționale nu se póte esplica
fără o reprivire asupra evenimentelor is-
torice.

Cătră finea secolului al 18-lea con-
trastul social dintre Români și națiunile
stăpânitoare se înăspresce în Transilvania
și Ungaria, încât pentru Români devine
nesuferit. Uniunea de care se legasără
speranțe, nu aduse nicî o ușurare. Sórtea
Românului băștinaș este iobăgia stórsă
până și de mēduvă. Numai prin orașe Ro-
mâni din Macedonia, cređuți Greci, au
respir mai liber, pot căștiga averi prin
comerciu și industrie.

Suirea impêratului Iosif II. pe tronul
imperului nostru făcú să tresalte de bu-
curiă inimile greu robiților Români din
Transilvania. Speranțele cele mai frumoșe

ghiară, d'ér și guvernul își trimite samsarii săi de-alungul și de-alatul țării, ca să facă propagandă pentru politica sa și să-i câștige aderenți în toate părțile. Firesce, luate la țintă sunt mai ales naționalitățile. D-l Szell vré cu orî-ce preț să le vadă tirindu-se și cerșind grația stăpânilor, vré să le ademenească și cu tot felul de momeli să le atragă spre cioroborul unguresc din Peșta, c'a-poi va vedé el cum va face și cum va drege să le „împace“, vedí Dómné! O instalare de fișpan în Vêrșet i-a dat ocaziune guvernului de a-și desfășura prin omul său, deputatul Szivak, programul prin care vré să „fericească“ naționalitățile. Decât că acest program nu credem să prindă pe cleiú nici pe cei mai slabi de ânger dintre Sêrbí la adresa cărora au fost îndreptate cuvintele numitului deputat maghiar — căci la Vêrșet s'a instalat noul fișpan Zako, de origine sêrb. Deputatul Szivak a đis, că „în cestiunea naționalităților se limpedesc conceptele“ și că „dreptatea e pe drum“. Cum-că ar fi pe drum, a pus înainte ca dovadă numirea unui Sêrb „într'o poziție dignitară maghiară“. După acesta a desfășurat programul, dîcînd: „Cestiunea de naționalitate sêrbescă trebue să înceteze a mai fi o cestiune politică, ea nu e permis să fiă de aici încolo, decât o cestiune culturală. Să primescă naționalitățile — adause el — dreptul public al statului actual maghiar unitar fără nici o rezervă și atunci și noi vom primi nișuștele lor culturale și confesionale... Altă basă pentru înfrățire nu există“. — Adecă se cere naționalităților a-se înjuga la carul de triumf al politicei maghiarismului violent, că atunci Ungurii se vor „înfrăți“ cu naționalitățile, „pace“ va fi și „liniște“ în țără. Cu acest „program de împăcare“ ține să se prezente cei dela stăpânire naționalităților acum, când mișcarea electorală e la culme. Aceia dintre naționalitățile nemaghiare, cărora D-deu li-au luat mintea, n'au decât să asculte și să se plece.

La 20 Maiú n. se vor întruni în Viena delegațiunile. După calculul factorilor competenți, sesiunea delegațiunilor nu va ține mai mult de trei săptămâni. Ședințele plenare se vor începe numai în 4 Iunie, așa ca pe 10 Iunie delegațiunile să și pótă sfîrși lucrările.

La începutul săptămânii au fost în Bulgaria mari serbări naționale în amintirea țilei de 20 Aprilie v. Ea amintescă timpurile, în care Bulga-

ria a revenit la viața liberă. În amintirea acelei țile s'a pus piatra fundamentală la statua, ce vor ridica-o Bulgarii Țarului Alexandru II numit de ei „liberatorul Bulgariei“. Cu ocaziunea acésta s'au făcut manifestațiuni cu caracter politic. In-suși principele Ferdinand a ținut un discurs. El dîse între altele, că de-o camdată orisonul bulgar este acoperit de negură dêsă, d'ér crede, că „înțelepciunea bulgărescă“ și „răbdarea“ Bulgarilor vor duce la isbândă și „Bulgarii vor ajunge elementul cel mai distins și mai important în Peninsula-balcanică“. Manifestanții s'au dus apoi la consultatul rusesc, unde agentul diplomatic al Rusiei a mulțumit într'o vorbire pentru onórea, ce i-se face și a đis, că ziua acésta a creat o legătură ruso-bulgară, ce nimeni nu o va puté rupe.

Studentii bulgari au decis să nu ia parte la aceste serbări și să facă manifestațiuni anti-dinastice. Ei au sumuțat poporul să nu strige „ura“ când cortegiul va trece dela palat spre a-se duce la locul unde se va ridica statua Țarului. Studentii au ținut și un meeting, în care au atacat pe principele Ferdinand pe tema, că e străin de simpatiile și dorințele naționale și că e unul din principii, cari în timpul răscolii din Hertegovina au cumpărat o sabiă de aur generalului turc Abdul-Kerim-pașa, cunoscut ca crud învingător al Sêrbilor și Hertegovinenilor. În urma acestora s'au făcut mai multe arestări printre studenți.

Un serios conflict între Pórtă otomană și Europa a isbucnit țilele acestea din cauza postelor străine din Turcia. Fiă-care stat are în Turcia dreptul de a-și înființa oficii postale. Dreptul acesta nu e internațional, ci se basază mai mult pe un obiceiú (adeti dîc Turcii). S'a întemplat însă un lucru neașteptat. Direcțiunea postală turcescă a dispus, ca coletele postale sosite la adresa postelor străine, să fiă de aci încolo desfăcute și despre imănarea lor se se îngrijescă autoritățile administrative turcesce; decă oficiile postale străine nu se vor acomoda acestei măsuri, atunci căile ferate turcesce vor refusa transportarea în Europa a coletelor postale străine. Posta cu scrisorile sosite în acea țî a și fost reținută, coletele desfăcute și imănate prin autoritățile administrative turcesce. Pórtă a adresat tot-odată o notă către ambasadorii puterilor cerénd sistarea oficiilor postale străine. Ambasadorii s'au întrunit în

conferență comună, ca să se înțelégă asupra măsurilor de luat. Ambasadorii au protestat contra actului de violență și au declarat, că fac răspundătoare pe Pórtă de toate pagubele pricinuite. Ei n'au răspuns la nota Pórtii, care cerea desființarea postelor străine. Conflictul n'a fost aplanat încă.

Constatări prețioase.

În fôia ungerescă „Magyarország“ publicase un „patriot“ din Bănat un articol în potrița Șvabilor spunénd, că deșteptarea și mișcarea națională a Șvabilor ar fi un pericol pentru „statul maghiar unitar“. Numitului „patriot“ i-a răspuns un inginer șvab din Szentes, arătând starea faptică a lucrurilor, volniciile puternicilor țilei și exploatarea economică a țăranelui șvab.

Fôia ungerescă amintită dând loc celor ce le descopere inginerul șvab, a scris și din parte-i un articol interesant, în care precisând în 5 puncte cauzele pentru cari naționalitățile s'au înstrăinat de Maghiari, dîce următoarele:

„Am suferit cu o nepăsare de admirat stricarea raporturilor și instituțiilor noastre. N'am luat în considerare, că ce efecte disolvante au toate aceste asupra atragerii către stat.

„De dragul sușinerii unei domniri de partid ne-am corupt administrația, ér prin imoralitățile electorale am introdus âsugust moral în sufletul naționalităților. Am comis totul, că să dejucăm oinștea și aprecierea favorabilă față de noi. Într'aceea, în interesul atotputerniciei, a pensionărilor, a afacerilor vicinale și a tuturor fapturilor de lux, am încărcat pe locitorii statului cu sarcini ne mai suportabile. Nici nu e stat acela, unde nu este dreptate necondiționată, cînște și cundăniú în toate instituțiunile lui, unde nu există bunăstare și mulțumire; unde arangianmentul de stat nu se face în interesul poporului și nu-i croit conform raporturilor poporului. Dér să nu recriminăm vecinic, ci să îngropăm trecutul și să învățăm din învățămintele adănci. Suntem pe cale de-a ne înstrăina naționalitățile și nascem în sufletul lor ura față de rassa, națiunea și statul nostru. Nu e încă târziu de-a încunjura relele; să ne punem pe lucru din toate puterile.

„Poporul nu așă nici o îndrumare, nici apărare. Din 20 milioane de locuitori ai țării, 14 milioane locuiesc la țără, în comune. Aceste 14 milioane, în cele mai primitive condiții de viață, sunt hunduți în toate privințele; decă plătesc dare, decă își face testamentul, decă vinde seu cumpără, decă moștenesc, decă e dator, decă are afaceri militare, decă are orî-ce daraveri, întotdeauna și la orî-ce ocazie țăranel e

tras-impins în o miie de părți, aro a face cu autorități nenumerate, speséză baní, pierde, timp, d'ér driptul'nu și-l pôte revindeca. Nici un stat nu pôte fi cu mai mare necruțare față de popor, cum suntem noi. De-ar fi poporul înzestrat cu inimă de aur și cu răbdare dumnedescă, tot nu pôte să sufere ca acésta tirăniú gróznică să nu provóce în inima lui cea mai mare amărăciune“....

Albanesii.

„Epoca“ din Bucuresci primesce următoarele informațiuni despre situația în Albania:

Toți Albanesii din vilăeturile Scopia, Ianina, Scutari și Monastir, vor adresa în curénd marilor puteri un memoriu, prin care spun, că Europa e datore să aibă în vedere și menorecita sôrte a Albanesilor, cari suportă jugul Turcilor de aprópe 5 secole. Ei dîc, că situația actuală a Macedoniei se deosebesce fôrte puțin de aceea a Albaniei, care dor-sce reforme.

Albanesii din Scopia proiecteză o manifestațiú de simpatie pentru Anglia. Peste o miie de Albanesi se vor duce să manifesteze înaintea consulatului engles din orașul Scopia.

În același timp Albanesii din Ipek, Iakova și Priștina vor ține un meeting de protestare în contra cruđimilor turcesce, făcute în localitățile mai sus numite. De asemenea Albanesii mai pregătesc un manifest de simpatie pentru frații lor din Italia.

Comitetul macedo-bulgar din Sofia a primit din partea Albanesilor din Scopia și Monastir un memoriu, în care ei cer, ca Bulgarii să nu pretindă reforme în cele 2 vilăeturi, deóre-ce nu numai că nu sunt în majoritate, d'ér nici chiar nu se prea găsesc Bulgari.

În vederea mișcării, ce Albanesii o fac în nordul Albaniei, Austria a început să-și concentreze multe fôrte armate. Astfel după cât am aflat, spre Tasligea—Novi-Bazar sunt îngrămădiți numérouși soldați.

La Gosti-Var Turcii au arestat peste 30 de notabili albanesi. Fôrte mulți Albanesi din acea localitate s'au refugiat în Serbia.

Se crede, că apropiata mișcare a Albanesilor se va face mai curénd în Serbia, în Belgrad.

Făță cu mișcarea, ce țilnic ia proporțiuni îngrijitoare, Turcia ia măsurile militare cele mai serioase.

Ministrul de răsboiú turcesc a ordonat, ca 21 de bataliúne să plece în Albania, unde să mențină ordinea și să fie gata la orî-ce eventualități.

le legară de acest monarch, cunoscut Românilor din călătoriile sale prin Ardeal și din veștile sosite asupra înaltelor sale tendințe umanitare. Horia în mai mu'te rânduri se duce la împératul și se plânge în numele iobagilor români. Împératul îl mângăie, dă promisiuni și emite ordonanțe, căror nobilimea omnipotentă din Transilvania nu le dă ascultare. Horia atunci, indignat de contrarierea voinței împératului și în desnădejde cu privire la îndreptarea sortii pe cale pacinică, propagă revoluția, care isbucnesce, devine atât de sângerósă și este potolită în 1784. Efectul revoluției a fost remanierea luptei sterpe confesionale dintre Români și înlocuirea ei prin reuniunea națională, de sigur un efect și al scrierilor și principiilor de înălțare națională, propagate de Petru Maior și Șincai.

Al doilea efect a fost recunoscerea drepturilor Românilor cel puțin la Corónă, decă și ele rămăseră călcate în picioare de nobilimea dușmană.

Valurile încălđitóre ale acestei revoluții s'au revărsat și în principate, mai bine đis în Muntenia, unde cu patru de-

cenii mai târziu Tudor Vladimirescu din motive sociale se ridică contra opresorilor-sociali, revoluția, ce își schimbă curénd tendința, devenind revoluția națională contra Fanarióților. Exemplul lui Horia, a cărui figură s'a înjghebat în tradițiile populare, sigur că a dat imbold eroului oltean, care la vreme binevenită și-a schimbat dorul în faptă la 1821.

În intervalul 1784—1821 cade revoluția francesă și ivirea fenomenală a lui Napoleon. În toate unghiurile Europei este dusă devisa „libertate, egalitate, frăție“. În Grecia, în Ungaria, în Transilvania, în Moldova mai ales la Bucuresci Francesii petrecători în aceste locuri ca comercianți etc. se fac învăpăiați apostoli ai noii credinți sociale. Nici Napoleon nu întârđie de a-și întinde firele diplomatice. Doctrinile umanitare prinseră rădăcină și printre Români, mai ales la păturile mijlocii, încât bieții boeri mari se tânguiau mereu asupra carvonarilor (carbonarilor) ciocoi.⁵⁾

Doctrinile aceste umanitare, trăitóre latente și în straturile inculte ale popo-

rului român, ca rezultat al celor două revoluții, stăpănesc mereu spiritele Românilor culți din Transilvania și Principate. Ele se întăresc, cu cât mai mulți tineri — între cari Bălcescu, Kogălniceanu — își fac studiile la Paris, unde la 1846 constituiesc chiar o societate sub conducerea lui Ioan Ghica, Scarlat Varnav și C. A. Rosetti, punéndu-o sub protectoratul de patrioți și patriote din Principate.⁶⁾

Să ne întórcem însă la tricolor. Colonelul Năsturel susține în tratatul său „Steagul și Stema României“⁷⁾, că tricolorul este o adoptare a stégului frances prin partidul revoluționar român. Colórea albă din colorile francesc este înlocuită însă prin colórea galbenă, care și ea însemnă în eraldică metal. Ce basă are afirmarea colonelului Năsturel nu ni-se destăinue; parțial însă pare a avea dreptate.

În Principate pentru prima dată apare tricolorul la 1842⁸⁾, adoptat fiind oficios

⁵⁾ „Portofoliul român“ an I, 1881, Bucuresci.

⁷⁾ „Albina“ an. IV 1900, Bucuresci, Nr. 10 11, 13—14, 15—16.

⁸⁾ „Albina“.

sub domnia lui Alecsandru Ghica. Tricolorul roș-galbén-albastru este noul steag al Munteniei, alături cu cel vechiú albastru-galbén.

Seducătoare este ipotesa, că tricolorul s'a introdus și adoptat în Muntenia prin imitația tricolorului transilvănean, existent din vremea Maria Theresiei. Secolii de-a-réndul înrjurirea reciprocă între Transilvania și Muntenia a fost intensivă și necontentită, manifestându-se și în port și în obic-e, și în organizări. În timpul abia trecut Eteria cu Ipsilanti și revoluția lui Tudor Vladimirescu făcuseră pe mulți boieri mari ai Munteniei să se refugieze în ospitala Transilvania. Este óre esclus, ca tricolorul să fi venit în Muntenia ca un suvenir din pribegire? Judecând, cum boierilor munteni le plăcea a imita pe Unguri și Sași, precum celor din Moldova pe Poloni, este chiar fôrte probabil, că tricolorul lui Ghica din 1842 este de obârșie transilvăneană, suferind o metatesă a colorilor, încât, în loc de albastru-roș-galbén, se preface în roș-galbén-albastru.

Anului 1848 este rezervat a aprofunda

⁵⁾ Xenopol: Istoria Românilor.

SCIRILE ȚILEI.

— 28 Aprilie v.

Reprezentatiune teatrală română în Brașov. Aflăm cu plăcere, că o societate de diletanți români din orașul nostru pregătesc pe Vineri în 4/17 Mai a. c. o reprezentațiune teatrală, care promise a fi foarte interesantă. Anume cu prilegiul acesta se va reprezenta o nouă comedie originală, intitulată „Vacanții” și scrisă de d-na Maria Barulescu. Subiectul acestei comedii este luat din viața actuală, petrecându-se acțiunea în București, în mijlocul unei societăți de funcționari, ale căror soții se află în vilegiatură în Non, lângă Brașov. — Afară de piesa d-nei Barulescu se va juca dragălașa comedie „Între patru ochi” de cunoscutul autor dramatic german L. Fulda, prelucrată românește tot de o doamnă din societatea noastră. Rolele ambelor piese sunt împărțite parte între diletanții cunoscuți, în chipul cel mai favorabil, dela alte reprezentațiuni de mai înainte, parte între puteri nouă, care vor pași pentru prima oară pe scenă și despre care avem totă speranța, că se vor achita în modul cel mai mulțămitor de angajamentul luat. — Reprezentațiunea, despre care e vorba, merită cu atât mai mult sprijinul publicului nostru din Brașov și împrejurime, căci întreg venitul curat al acestei reprezentațiuni este destinat pe seama bibliotecilor populare din despărțimintele Brașov și Treiscaune ale „Asociațiunii”. Bilete pentru această reprezentațiune se pot afla de luni încolo la librăria Ciurcu și în ziua de reprezentațiune la Reduță (Str. Hirscher) Amănunte se vor vedea în placatele, ce se vor afișa zilele acestea.

O nouă fundațiune la masa studenților români din Brașov. Aflăm, că conferența profesorală a școlilor noastre medii și superioare din Brașov la propunerea d-lui director Virgil Onițiu, a hotărât să înființeze o fundațiune specială din sumele contribuente pentru masa studenților de familia Tache Stănescu și amicii familiei cu ocazia morții regretatului Haralambiu Stănescu. Fundațiunea va purta titlul: „Fundațiunea Haralambiu T. Stănescu” și constă la înființarea ei dintr'un capital de 1068 corone 52 bani. Capitalul acesta rămâne ca fundațiune neatacabilă împreună cu toate contribuțiile eventuale viitoare pentru toate timpurile, ér interesele se vor folosi an de an pentru trebuințele mesei studenților. — O mai frumoasă eternizare a memoriei iubiților noștri reposită, nici că se poate imagina.

Din Abbazia se scrie. cu privire la petrecerea acolo a Regelui și Reginei României: Majestățile Lor Regele și Regina, de la soirea Lor în Abbazia timpul fiind favorabil, au făcut dinic preumblări și excursiuni prin împrejurimi, cât și pe mare. Suveranul a bine-voit a acorda

mai multe audiențe și a invitat la masă pe diferiți reprezentanți ai autorităților, precum și mai multe persoane de distincție, între cari d-l Comite de Goëss, guvernatorul provinciei litoralului, d-l contra-amiral Sachs von Hellenau, directorul academiei navale, d-l general Dragoni Edler v. Rabenhorst, comandantul trupelor dela Fiume, colonelul Sanchez dela Cerda, comandantul regimentului Catinelli No. 96, Dr. cavalier Scarpa, prefectul județului, d-l și d-na Titu Maiorescu. Sănătatea Majestăților Lor este foarte bună.

— În ziua de Sf. George Regele Carol a adresat din Abbazia Regelui George al Greciei următoarea telegramă de felicitare de ziua onomastică: „Doresc Maj. Văstre, familiei regesc și întregii națiuni eline fericire. Aștept cu bucurie și însuflețire, să sosescă ora întâlnirii noastre frățesc care-mi va concedea a saluta pe Maj. Voastră în persoană. Carol.”

— Regele Greciei, care a plecat la Abbazia spre a visita pe Regele Carol, va sosi acolo luni în 13 Mai a. n.

Dr. Amos Frâncu, binecunoscut cetitorilor „Gazetei” ca unul din avocații noștri cei mai capabili și apărător distins în procesele politice din anii din urmă, și-a strămutat la începutul lunii acesteia st. n. domiciliul dela Sibiu — unde de mulți ani a exercitat praxa de avocat — la Clușii și și-a mutat tot-odată și cancelaria sa advocațională la Clușii, Szentgyház-utca 24

Grădini de pomărit în Archidieceasa gr.-or. română din Transilvania și Ungaria se află pe lângă 510 școle popul. elem. Din aceste 422 cultivate, 83 necultivate. Pe lângă 230 școle proprii susținute de comunele bisericesci nu se află de loc grădini de pomărit. Decă din 740 comune bisericesci cu școle proprii confesionale în 422 se predă învățământul pomăritului în mod practic, în 318 nu. Dér, după-ace numărul comunelor bisericesci din Archidieceasă se ridică la 1119, ar mai fi un număr de 379 parochii afiliate în privința școlară parte la școlile rom. gr. or., parte la școlile altor confesiuni, unde instrucția în pomărit de asemenea este problematică.

Mulțămită. Neputând răspunde în special fiecăruia, pe această cale vă aduce mulțămitele mele cele mai ferbinți tuturor acelor, cari — cu ocaziunea sărbătorilor jubulare la împlinirea celor 40 de ani de profesură la gimnaziul gr. cat. de Beiuș, aranjate în 5 Mai a. c. st. n. — parte au conlucrat la această, parte prin gratulațiunile lor trimise din depărtări au înălțat această serbare și mi-au făcut ziua această neuitată. Dumnețeu se-le răspătescă însuși și iumii. Beiuș, 8 Mai 1901. Georgiu M. Marinescu prof.

Desvoltarea însoțirilor de lăptărit. Conform datelor oficiose, numărul însoțirilor de lăptărit în țera noastră e de present 246, cu 100 mai multe ca în anul trecut.

Din aceste se vin regiunilor locuite de Șvabi ale țării 199; în Ardeal există numai una, cea din Cristian, lângă Sibiu, care transformă laptele în unt. Celelalte însoțiri își vând însăși laptele séu smântâna, orî liferéză laptele celor 4 untării centrale din: Timișoara, Maria Teresopol, Dombovár și Vespriim. O însoțire se și ocupă cu gătirea de brânzeturî Emmenthal și Trappist. Cea din Cristian își vinde laptele smântănit unui Român, care face din el brânză. 33 însoțiri și-au început activitatea numai dela anul nou. Celelalte 213 au furnizat dela 46.900 vaci 50 milioane litre de lapte cu suma de 4.300.000 cor., pe când înainte de înființarea însoțirilor, cele mai multe din comunele respective nu-și puteau valorifica de loc laptele. Unt s'a produs 1.200.000 kilo, cu 300.000 kilo mai mult ca în anul precedent. În 1897, primul an în care și-au început activitatea cele mai multe însoțiri, au furnizat dela 2800 vaci 4.800.000 litre de lapte și s'au produs 200.000 Kilo unt.

Statutele societății „Psaltul” a cantorilor gr. or. din Transilvania și Ungaria, au fost provădute și cu viza Consistoriului archidiececan din Sibiu, conform hotărârii luate în ședința acestui consistoriu, ca senat bisericesc, ținută în 17 Aprilie 1901. Această societate își poate începe activitatea sa, având statutele ei acum aprobarea și a bisericeii și a guvernului.

Esamen prosinodal. Din Gherla ni-se scrie: Consistoriul diecesan diu Gherla a decis a-se ține esamen prosinodal în 1 Mai și zilele următoare. La acest esamen s'a prezentat d-l Gavril Timiș, administrator parochial în Ocna-Șugataș. D-l Timiș a depus esamenul prosinodal cu succes foarte bun, în urma căruia superioritatea diecesană îl va numi de paroch. Decă au ceva însemnătate esamenul prosinodal pentru preoții români, vor fi scind capii bisericeii unite. Adevăr curat este, că în diecesă Gherlei până acum numai singur d-l Timiș a făcut esamen prosinodal. D-l Timiș, încă în timpul, când funcționa ca învățător popular într-o comună din Maramureș, a depus și esamenul de calificățiune de învățător popular. Ne dore mult însă, că d-l Timiș n'are școlă românească în parochia sa. Antecesorii d-sale vor avé să dea sémă lui Dumnețeu și ómenilor pentru nepăsarea față de luminarea și moralisarea poporului încredințat. Se sperăm însă, că d-l Timiș, care este bărbat inteligent și iubitor de nemul séu, își va încerca toate puterile spre a înființa pentru fiii credincioșilor săi școlă cu limba de propunere română. În așteptarea noastră ne întăresce și împrejurarea, că d-l Timiș deși a studiat în școle străine, vorbește limba maternă corect. Meritul principal, firesc, este al mamei sale, — o țerancă înțeleptă și economă bună din Vișeu-de-sus — care a dat fiului séu Gavril o creștere mai bună, decât a multor fii de cărturari români. — S.

Turburări în Barcelona. Din Spania sosesc mereu știri despre răsvărit și turburări în multe locuri. De astădată se relatează despre turburări în Barcelona din cauza grevei, ce au făcut-o servitorii dela tranvaiul orășenesc, cărora li-s'au alăturat mancoitorii dela toate stabilimentele din Barcelona. Corăbiile din port nu mai pot căpăta în urma acestei aprovizionări de carbuni. Au izbucnit și lupte sângerose pe stradă și mare spaimă a cuprins pe toți locuitorii. Tóte prăvăliile fură închise și în suburbiu au fost tamulturi sângerose. O mulțime de peste patru mii persoane bombardate cu pietri și au luat cu asalt oficiul polițienesc, au ars toate actele și mobilele și au rănit greu pe un polițist. Cete de femei au aruncat cu pietri asupra trupelor. Într'uu suburbiu mașinele și magazinele unei fabrici au fost cu totul nimicite. În San-Martin două sute femei au distrus toate fabricile și au ars casa, unde este oficiul perceptoralui. Trei sute de indiviți au fost arestați. Mișcarea amenință de a se estinde peste întreaga Cataloniă. Cu data de 9 Mai a. n. se anunță, că a curs mult sânge în Barcelona. Căpitanul trupelor a cerut întăriri; multe persoane au fost omorite și rănite. E vorba, că partida secesionistă e amestecată în această mișcare. S'au arestat în Barcelona mulți anarchiști, între cari mai mulți sosiți din străinătate. Cinci-șeci de anarchiști, se știe, că au fost internați pe o corabiă chirasată.

Doliul Bulgariei. Țilele acestea Bulgaria a pierdut pe doi bărbați însemnați, cari au jucat rol în viața politică bulgară. Aceștia sunt Slavejkov ministru în cabinetul de ați și fostul ministru-președinte Grekov. Cel din urmă s'a născut în Basarabia la 1847. A fost și avocat în România. După liberarea Bulgariei s'a dus în patriă. Sub principele Alesandru a fost în două rânduri ministru de justiție, ér del 1890 a funcționat ca ministru de externe în cabinetul Stambulov până în Mai 1894.

Canal între marea Négră și marea Caspică. Din Petersburg se anunță, că guvernul rusesc a publicat concurs pentru construirea unui canal, ce va lega marea Négră cu marea Caspică. S'au oferit până acum a lua în întreprindere lucrarea această colosală două firme din Paris, una din Marsilia și una din Londra. Lungimea canalului va fi de 600 kilom. și îl costa 800 milioane franci.

Călătoria principelui Nichita. Principele Muntenegrului se pregătesc a face o călătorie mai lungă. Nichita se află deși în Antivari, de aici va pleca la Roma, călătoria sa Elena, Regina Italiei, va urma fiu. Din Roma va merge la Viena, unde va fi óșpele monarhului nostru. De aici plecă la Belgrad și probabil că și la Sofia.

Arta unui țeran. Un țeran vârstă al Românilor băștinaș eșii din contopire Romanilor lui Traian cu vitejii Dece-

valoarea pentru Români a acestei trinități de color și a le preface în adevărate color naționale. Este anul revoluțiunilor din Transilvania și Principate, mai ales Muntenia, mișcări decizătoare pentru adoptarea generală la Români a tricolorului.

În 3/15 Mai se ține la Blăși impoșanta adunare, în care se cere egalitate, libertate, independență națională. Steagul tricolor este simbolul pretensiunilor legitime. Steagul dela Blăși produce încă ați nedumerire. El era vânet-roșu după mărturia lui Papiu Ilarian, vânet-alb-roșu după cea a lui G. Sion⁹⁾

Papiu Ilarian greșesc când susține, că aceste color ar fi fost cele vechi ale Transilvaniei. Este des dis prin diploma Maria Theresiei. El nu-și poate explica aceste color și în supărarea sa asupra Ungurilor calomniatori, că colorile ar fi rusesci, el caută să le esplice din portul Românilor. Privitor la acest steag canonic Mol-dovan¹⁰⁾ relevând afirmarea lui Papiu Ilarian,

⁹⁾ Dr. I. G. Sbiera: Ceva despre tricolorul românesc Cernăuți 1899.

¹⁰⁾ „Deșteptarea”.

știe: „Cred că Români vor fi avut flamure de acele la adunarea dela Blăși. Dér aceea o știu pozitiv, că în tótna anului 1848 ai lui Iancu, trecând spre Huedin, aveau flamure vânet-roșu-galbén. Asta o țin minte: că atunci am vădut tricolorul întâia óră.”

Esplicările lui Papiu Ilarian sunt încercări zadarnice. Decă și pe flamura tricoloră (cu alb) stetea inscripția „virtutea romană redivivă”, imitație a inscripției de pe steagurile regimentelor române grănițerești, date de Maria-Theresia, stégul nici al Transilvaniei nu este, ci mai aproape se adevărește afirmarea colonelului Nasturel, că tricolorul frances a contribuit la născerea tricolorului nostru național prin adopțiunea colorilor francesi. Dér părăsim ipoteza nesigură.

Cert este, că ómenii lui Iancu, eroului anului 1848, aveau stéguri tricolore ca cele vechi ale Transilvaniei, tricolorul cu galbén.

(Va urma).

Beutura fermecată.

(De Otto Werneck.)

Intr'un sat sêracuț, sus la nord între munții stâncoși, unde vara abia ține două luni, în care timp pământul dă numai o sêracăcioasă recoltă, trăia un țeran sêrac numit Martens cu muierea lui și se nutria din produsul subțirel al unei grădini și a celor două vaci, ce le aveau. Atăta era tot, ce aveau. De bună sémă era puțin, și în multe rânduri li-s'a întemplat, că diulița întregă au petrecut-o în ajun, ér séra s'au culcat nemăncați, că nu aveau o bucatură cât de mică; și de multe-ori Martens, când vedea ochii nevetei sale ațintii spre el în mod rugător, de duioșă își părăsia casa și âmbra ca buigat césuri întregi, fără plan și fără țintă — numai să nu vadă miseria casei sale, care nu o puté urni din loc.

Astăzi încă, când tocmai nu i-a fost dat să câștige ceva, nu mai puté sta acasă și eși grabnic în pădurile întunecate, căci îl durea sufletul, să audă gemetele muierei sale cele sfâșietore și se vadă suferințele ei cele nemărginite. Intristat pășia el prin

pădure și nu băga în sémă rădăcinele celor nodurose ale arborilor, ce-i opăceau călătoreștile și nu vrăscurile căcute, ce-i trosneau în față. Și când se gândea la micul sugător, care dormita acasă lângă muma-sa, se întreba, ce viitor fără mângăiere va mai fi și acela, ce așteptă pe nefericitul copil. I-se frângea inima și trebui să fugă, cât numai puté, ca și când prin fugă și-ar fi putut alunga gândurile, ce-l năpădeau fără milă.

O fi mers el așa o óră, orî pote și mai mult, până i-se părú, că aude un văietat lin mestecat cu un strigăt după ajutor.

Ascultă în partea aceea, din cătrău i-se părea că aușise strigătul, și după era convins din care parte vine și-și gura pașii într'acolo, dădú de un pitic, care împletecit între nesce rădăcini în iarba înzadar cerca să se descălcăscă din piticul se ruga să-l scótă. În stară aceea neplăcută. Dintr'o privire pricepu Martens totă starea piticului. Fără întârziere se plecă jos, despleteci rădăcinile și liberă piticul. Acela cum se vădú liberat atât de neașteptate, sări cu picioarele lui ce-

marul Comunei Cocioc în câte-va cuvinte a arătat cât de mândru se simte, că încă odată i pôte mulțumi în numele satului, la care d-l Kalinderu într-o limbă cu adevărat românească, a spus în auzul tuturor, că atât timp cât va trăi, gândul și activitatea sa nu va fi decât la locuitorii satelor.

Deși nu se făcuse nici o invitațiune, totuși au venit dela Bucuresci câte-va persoane care se interesază de asemenea bune îndrumări.

După-ce d-l Kalinderu a stat la vorbă cu copiii și copilele, ce veniseră întru întâmpinarea sa, ne-am îndrumat cu toții spre expoziția. Era frumoasă, prin aranjamentul său, și era și mai frumoasă prin faptul, că locuitorii din Cocioc, Brătulesci, Balteni, Piscu etc. ș'au adus vacile cu viței produse ai taurilor Administrațiunii.

Expoziția de vite de pe Domeniul Coronei Cocioc pentru cei care știu ce însemnă o expoziția, a fost importantă din două puncte de privire:

1) S'a dovedit, că cea mai mare parte din viței de $\frac{1}{2}$ sânge *Algau* erau buni, mult mai largi ca forme.

2) S'a vădit nisuița bună, folositore ce-o are Administrația Domeniului Coronei.

Aci, la expoziția, toți câți eram respiram liber, căci între noi se stabilise o legătură intimă, prietenescă, nu eram într-o atmosferă oficială, unde nu poți grai decât oficial, și unde nu poți spune tot ce ai pe inimă. Din contră, cu toții eram entusiași, căci cu toții prevedeam bunele rōde ce le va da expoziția.

Juriul esaminator s'a compus din d-nii: Dr. Filip, profesor de zootehniă, Inginerul-agronom A. Oeanu și Primarul Comunei Cocioc.

S'au esaminat și clasat mai întâi vacile cu viței, cărora li-s'au dat 18 premii, pe urmă junicele, junci și boi de muncă, pentru cari s'au distribuit alte 22 premii.

După clasare și după-ce d-l Kalinderu a dat câte-va povețe înțelepte locuitorilor s'a procedat la împărțirea acestor premii.

Dintre cele mai frumoase junici espuse au fost ale d-lui N. Condurache și d-lui Bunesca, învățător din comuna Piscu. — Bine înțeles însă, că aceste junici au fost *hors-concours* (în afară de concurs).

La ora 11 $\frac{1}{2}$ totul era terminat, țărani mulțamiți au plecat pe la vetrele lor cu gândul să mai ia și la anul premii; er noi ne-am luat drumul spre Bucuresci cugețând la faptul cât de bine s'ar îndruma îmbunătățirea vitelor din țără, decât cei însărăcinați cu asemenea chestiuni ar fi mai practici.

Asemenea expozițiunii se vor ține pe fiă-care Domeniu al Coronei, deci expoziția dela Peris să ne serve de pildă.

Un răspuns.

Ormenișul de Câmpă, 1 Maiu 1901.

Domnule Redactor! Benevoitii a primi în colōnele prețuitei noastre „Gazete” un răspuns O. D. fisolgăbiru Veszpremi Antal, la obiecțiunile făcute într-o societate în 26 Aprilie st. n.

1) La aceea, că eu am afirmat, că nu a avut drept să cuprindă atăta teritoriu în jurul bisericeii ev. ref. din locul comunal, numai din propria sa putere, după placul d-lui Velits Zoltan ginerele arendatorului D. Gál Gyula din Kallian, fără de decisiunea comitetului comunal, mi-a răspuns că: eu rătăcesc în presupunerea mea, căci d-sa nu lucră după placul nimărui, ci după lege. Dacă i-am dis, dără după lege cuprinse d-l V. Zoltan acel teritoriu, imi răspunse că nu și-a adus aminte, că pentru acela să dăci cine-va ceva, și nici dăceau omenii nimic, ci numai eu făci de se aduse decisiune în comitet cu majoritate de voturi, că cu atăta cât a cuprins, nu se învoesc, ci mai puțin.

2) La aceea, că eu am afirmat, că pe nedrept se împarte și „ajutorul de stat” între preoții noștri gr. cat. după informațiunile pătimase, imi răspunse: decât așa voesc ministrul, e nedrept? Nu dăci, că ministrul e „nedrept”, ci informatorii. Ministrul numai intru atăta nu lucră cum ar trebui să lucre, că nu trimite suma aplaciată pentru archidieceasă la Escelența Sa Metropolitană, la capul nostru, unde cu P. Ven. Consistor se decidă cui să se împartă, că numai acolo cunosc pe preoții, cari sunt demni său nedemni de a fi împărțșiți.

3) Ne întrebă de mine, făci alusiune, că eu având proprietate, nici să nu poftesc a fi împărțșiți, căci acel ajutor se dă celor sēraei. — La acestea i răspund spre convingere:

Ad. 1. a) Știu că-și va aduce aminte O. D. fisolgăbiru, cum în anii trecuți, cutezând un căne de al unui pēcurar la câmp a lătra pe d-l Velits Zoltan, care era călare — omul cu pricina fū citat la cancelariă să se pedepsescă. Din întâmplare era chiar cel dela turma de oi, în care erau și oile mele. Veniră la mine mai mulți omenii, să mergem la cancelariă, că pēcurarul dăci: decât pedepsit pentru căne — care avea lemn la grumađi — mai bine las oile. S'a dovedit, că cănele era cu lemn la grumađi. Ca să-l prindă totuși pe pēcurar, dăse d-l Velits, că nu a fost lemnul așa de lung, după cum se poftesc prin lege. Nu chiar O. D. ta d-le proporetore — în calitate de pretor — ai cercat ș-ul. și fiind cănele cu lemnul de față, s'a aflat mai lung lemnul de cum se poftea după ș. Și d-l Velits rămase năcăjit pe mine, că de ce mă amestec în tot locul în lucrurile dēnsului.

b) Cred că-și va aduce aminte d-l fisolgăbiru, cum după aceea în anul următor, când cu regularea drumului vicinal, pentru un loc abia de $\frac{1}{4}$ jug. cuprins de drum din a br. Banffy, i-s'a dat arendatorului Velits, de cătră fostul atunci voinicos protopretore Münstermann, drumul vechiu din comună cătră pădure, dimpreună cu un teritoriu comunal cu totul aprōpe 5 jug. cuprinđându-ne și drumul cătră cimiter. Scărbindu-se întreg poporul de atăta volnicia, veniră omenii din comuna întregă la mine, rugându-mă să-le stau într'ajutor, să nu lăsăm să ne cuprindă și drumul cătră

cimiter, dăciend: că au auzit, că s'ar fi și dat poruncă dela curte, să mērgă, cu plugurile să-l are. Eu m'am alăturat lângă poporul meu, și am trimis vre-o 10 omeni la curte, să-i spună Măriei Sale Velits, că de trimite să-l are, numai decât îl și pirim pentru conturbare în posesiune. Avu efectul, că până în ziua de ađie necuprins acel loc. Pentru acēsta se măriară foc pe mine atāt vestitul fisolgăbiru, cât și amicul său Velits Zoltan dăciend-mi în față după aceea, că de ce mă amestec în tōte lucrurile lor.

c) Tot cam pe atunci, vara, perindu-i d-lui fisolgăbiru Münstermann 14 gășce, pentru cari înjura și pe judele comunal cum îi venea la gură, dăciend că aici toți Români-s tâlhari, și demandă ca 20 de omeni să străjuescă în tōtă nōptea pe lângă cei 2 bōctēri tocmiți pe an. Fiind chiar pe timpul lucrului, era o tortură pe bieții omeni, ziua să lucre, și nōptea să umble prin comună nedormind nici un pic, că gendarmeria părăndați erau tōtă nōptea după ei. La o sēptemână de tortură, veniră omenii er la mine, rugându-mă să fac ceva, să scape de acest nēcas; am căutat să merg cu vre-o 10—12 omeni la D. fisolgăbiru, și-l rugai să încete acēsta tortură, că nu-i pe dreptul, ca pentru-un furt să pătimescă întreg poporul, ci decât se va descoperi furul, fiă ori-cine, pedepsescă-l cât de riguros. Alt-mintrelea cată să ne plângem mai sus. Se muiară de abia. Dér cărēnd după aceea se descoperi și furul. Acelea gășce au fost prinse în curtea baronului, unde ședea d-l Velits și socăcița așa am auzit, le trimise cu căruța curții la d-l arendator la Kallian. Cum s'au împecat, d-lor știu. Eu am rēmas erăși judecat, că de ce mă amestec în treburile lor.

Ad. 2. Răspund: Va afla d-l fisolgăbiru din diare, că în alte diecese s'a trimis suma aplaciată la Episcop spre împărțire, și cum-că informațiunile nu's drepte ci pătimase, se vede destul de apriat din cele trei puncte de mai sus.

S'a înșelat d-l fisolgăbiru, când mi-a dis: că ajutorul se dă preoților sēraei, aludând la mine, că eu nici să poftesc, avēnd proprietate. Dér eu nici nu aștept să fiu „māngăiat” pe astă cale, nici am suplicat după informarea său provocarea în scris, ce mi-ați trimis în 1898. Dacă veți pofti, vă voi arăta lista preoților împărțșiți, între cari numai în tractul acesta al nostru sunt și de aceia cari pe lângă că au porțiune canonică de 2—3 ori mai mare, ca a noastră, care e de 25 jug., au și proprietate îndoită ca a mea.

Aceste le spun, ca să se convingă, că nu numai eu sunt cauza de-a mă amesteca în lucrurile comunei și a-i arăta, cât de nedrept se împarte acel „ajutor” după informațiunile pătimase. Ne supune ministrul Wlassics batjocurei când se îndreptă după informațiunile notarilor și fisolgăbirilor; adecă să nu cutezăm a-le arăta câte o greșelă și uneori chiar absurditatea unor notari, să nu cum-va să greșim ceva rudelor și amicilor lor; să nu cutezăm a-ne deschide gura spre a grai ceva neplăcut d-lor fisolgăbiru, rudelor său amicilor lor.

Desolată stare. Pentru astfel de incidente să fi supus la invective din partea amploiaților și lăsați de batjocură precum lăsară în anticitate Faraonii Egiptului se fiă batjocuriți și îngreunați Evreii, după placul pandurilor de atunci. Dér Dumneđu i-au scăpat prin minuni. Și noi trebuie să

spēram în ajutorul Dumneđuului dreptății, care nu va întârđia a-ne ajuta și pe noi...

Andrieu Voda,
paroch român gr. cat.

Convocare.

Conform ș-lui 21 din statute prin acēsta se convocă adunarea de primă-vară a „Despărțemēntului Biei” al „Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din Archidieceasa gr.-cat. de A.-Iulia și Făgăraș” pe Sămbătă în 18 Maiu n. a. c. în școla gr. cat. din Căpâlna-inferiōră; la care pe lângă învățătorii interesați se invită toți doritorii de înaintare a școlei populare.

Program: 1) Participare în corpore la serviciul divin împreună cu parastas pentru repausul sufletelor învățătorilor repausați pe teritoriul acestui despărțemēnt la 7 ore dim. 2) Susceperea esamenului final cu școlarii din Căpâlna. 3) Deschiderea adunării la 10 ore a. m. 4) Constatarea membrilor prezenți. 5) Ceteirea și verificarea procesului verbal precedent. 6) Incassarea taxelor. 7) Disertațiuni: „Insemnătatea școlei” de D. L. Todoran inv. în Căpâlna, și * * de I. Ignat inv. în Spini. 8) Alegerea comisiunei verificătore. 9) Aprețierea disertațiunilor. 10) Fixarea locului pentru ținerea adunării proxime. 11) Insinuarea disertațiilor. 12) Raportul cassarului. 13) Raportul bibliotecarului. 14) Proiect de buget pe an. 1901—902. 15) Eventuale propunerii. 16) Inchiderea adunării.

Căpâlna de jos, la 25 April 1901.

Dem. Laz. Todoran. Teodor Pânăzan,
not. desp. președ. desp.

SCIRI ULTIME.

Constantinopol, 10 Maiu. Pōrta a răspuns notelor de protestare ale ambasadorilor interesați în contra luării arbitrare a coletelor poștale străine. Se asigură, că Pōrta vrea să esplice măsurile întemeindu-se pe dreptul de a căuta articole de contrabandă. Aceleași mēsurii au fost luate de administrația poștelor otomane din Salonic și Adrianopol. Ambasadorii s'au sfătuit asupra mēsurilor coercitive de luat. Se asigură din sorginte bună, că promovătorul acestor mēsurii în contra poștelor străine ar fi secretarul Sultanului, Izzed bey.

Londra, 10 Maiu. Chamberlain a declarat, că *generalul Botha refuzând condițiile guvernului*, acesta nu se mai consideră obligat să le mențină.

Madrid, 10 Maiu. Turburări nouē s'au produs erī la Barcelona. Trupele au intervenit, au fost numeroși morți și răniți. Generalul Delgado și-a dat demisiunea. El va fi înlocuit prin generalul de Luque. Scirile din Bilbao semnalază o mare agitația printre lucrătorii mineri. Tōte fabricile au încetat lucrul, ele sunt apērate de trupe. Comunicația telegrafică cu Madrid este întreruptă.

Literatură.

Tricolorul românesc, notițe de Cons. Berariu, Cernăuți 1901, Societ. Tip. bucovineană, editura autorului. Aēsta interesantă scriere din care reproducem la foileton, este tipărită elegant într-o mică broșură cu insemnul tricolorului pe învelițore și este închinată distinsului luptător național bucovinean Dr. George Popovici.

Introducere în contabilitate contabilitate în partidă simplă, I. C. Panțu. O carte bună pentru a înțelegi ușurința contabilitatea. Pagini I—V + 213. Preț 2 cor. (+ 20 b. p.)

Viața și operele lui An. și M. Reșianu, studiu istoric-literar de Ioan Reșianu, prof. ord. la preparandia din Blăși. Preț 2 cor. plus porto 10 bani. Venit curat al acestui op se va contribu la fond marea unui fond pentru Internatul prepandial din Blăși.

nenorocit, desperat — decis de a-și arunca ca pe o sarcină nefolositoare acēsta viață, care nu și-a putut-o asigura pe lângă tōtă munca continuă și cinstită.

Era o diminēță splendidă de veră, anume făcută, de a-i părea rău după lume și celui mai nefericit din peregrinii pământesci. Petrea intră în pădurea, unde înainte cu atăta și atăția ani întēlnise tată-sēu pe piticul enigmatic. Fără voiă-i veniră în minte tōte căte le știa despre acēsta întâmplare și un ris amar se ivi pe fața lui.

— Așa dără chiar și fințele subterane se pot amăgi în farmecele lor, gândi el. Apoi scōse din businarul vestmēntului o phiolă*) și o privi lung, lung.

— De m'ar putē lăsa de rușine și acēsta beutură fermecată, ca ceea! își dăse el. Dér totuși nu cred, acēsta am făcut-o eu însu-mi, am esaminat însu-mi substanțele nimicitōre, ce sunt în ea, pot deci fi convins, că ea mă va elibera îndată de acēsta sarcină a existenței.

Și cu o decisiune firmă puse el phiola

*) Phiolă — o sticlă în formă de pēra.

la gură și-i lăsă conținutul pe grumađi la vale. Apoi se culcă indestulit în ierba ceaurată a pădurei, și-și aștepta mōrtea.

Încet cu încetul începū otrava a lucra. Membrele i-se îngreunară și rēciră, îi causau mare greutate a-le mișca. Privirile ochilor se pironiră pe corōnele arborilor, sub care zăcea, și încet-încet prinse a-l părăsi conștiința. De-odată credea că aude ceva sunet în apropierea lui și forțându-se din tōte puterile să se întōrcă în partea, de unde i-se părea că aude ceva, vđdū stând lângă dēnsul un omșor mic de tot și prietinos, încercându-se din tōte puterile să-i administreze o medicină.

Dér era prea târđiu. Prea tare stringea mōrtea în brațe tēnerul corp și Petrea de-abia apuca să spună tōtă istoria, ce l'a adus la acest pas, până nu închide ochii pe vecie.

Piticul sta ca trāsniț, căci el fusese, care făcuse beutura pentru Martens.

— Așa-dără acēsta-i rezultatul? cugețā el, așa trebui să se sfirșescă un om, care în drumul său era călăuzit de virtuțile cele mai mărețe!

Ori dōră am uitat ceva, ce ar fi fost necesar pentru a-l duce la perfecțiune?

Nu, nu! Acēsta nu se pōte! Cu atăta îngrijire a fost preparată, încāt trebuia să facă pe tēner iubit omenilor și țeiilor. Și totuși, totuși!

Piticul se cufundă în gândire. De-odată ridică ochii lin în sus și se lovi cu palma peste frunte:

— Da, da! De bună sēmă, aceea-i cauza.

Cum de putui trece cu vederea lucrul cel mai ponderos și nu pusei în beutură un picur de inconștiențiositate! Trebuia să știu — suspină piticul, că-i numai o poveste vechiă, cum-că virtutea învinge.

Trad. de:

I. P. R.

Mulțămită publică.

Onorata adunare a Institutului de credit și economii „Albina” din Sibiu a binevoit a vota și pe anul 1901 un ajutor de 400 corone pentru Internatul Orfelinat de fete înființat și întreținut de reuniunea femeilor române din loc.

Subscrierul birou al Reuniunii își împlesce plăcerea datorită a esprima adâncă simțită mulțumită a Reuniunii pentru acest bine-venit ajutor pentru sârmanele fetițe orfane.

Brașov, 27 Aprilie 1901.

Agnes Dușoiu,
președintă.

Lazar Nastasi,
actuar.

Progresele agriculturii.

Hitier, însărcinat de comisiunea permanentă a societății agricultorilor din Franța, a făcut un raport asupra progreselor, ce agricultura a făcut în lume. Pentru acest scop s'a folosit de espiziția internațională din 1900.

Faptul cel mai însemnat i-se pare sporirea producerei de cereale și de vite: sporul cerealelor se datorează în Europa apăsătoare creșterii recoltei la hectare, în lumea nouă și Europa apăsătoare înmulțirii întinderii cultivate. Pe lângă aceste a sporit foarte mult producerea untului, brânzei, păsărilor, oușlor, fructelor, legumelor și zarzavatului. Nu de mult acestea se socoteau ca lucruri de lux ori de puțină însemnătate; acum dimpotrivă dela dăruiele agriculturii cele mai frumoase venituri. Creșterea producerei la hectar a fost marea aplicărie descoperirilor agronomiei oderne, a fizicii și chemiei, a soiinței eței plantelor și animalelor, a mecanicii, vătământul agricol a luat o dezvoltare iașă în toate țările.

Un semn al timpului e întrebuințarea ce în ce mai întinsă a îngrășămintelor chimice și a culturii plantelor leguminoase pentru îmbunătățirea pământului; alt semn e ne mai închipuita perfecționare și înmulțire a mașinilor și uneltelor de lucrat pământul.

Nu se pôte stărui de-ajuns asupra rolului mare, ce joci întrebuințarea semințelor selecționate. Mulți agricultori și-au făcut o specialitate din cultivarea semințelor.

În toate țările se fac întinse culturile de plante industriale ca sfecla de zahăr, ceea ce a dus îmbunătățirii lucrării pământului.

Alt fapt însemnat e dezvoltarea, ce a luat ideia asociației, care a dus la întemeierea de instituții cooperative pretutindeni și în toate ramurile gospodăriei agricole.

Pe lângă asociația e comercializarea agriculturii. Producătorii nu se mulțumesc numai cu producerea, lăsând vânzarea la altă mână, ci se organizează pentru a desface fără mijloacilor prea mulți și prea scumpi, deci cu cât mai mare folos.

Acum cifre în sprijinul acestor afirmații ale raportului lui Hitier.

Sporirea producerei agricole.

	1882	1887	1892	1897	1900
Grâu	554.460	803.717	176.423	310.715	492.049
Săcară	642.690	360.111	214.395	408.695	608.500
Orz	83.230	66.394	37.972	88.950	116.451
Ovăș	15.6%	21.8%	21.5%	27.3%	23.6%

Cifrele arată milioane de cântare metrice. Sporul e mare mai ales în Europa apăsătoare, car că întinderea cultivată a scăzut. În Anglia, dela 1.377.000 de hectare grâu în 1878, a ajuns în 1899 la 379 hectare; în Danemarca, dela 60.750 în 1876, la 34.389 în 1899; în Belgia dela 32 în 1880 la 180,375 în 1895, dăr cerea a crescut dela 14.18 cântare mece hectar, la 19.31.

În Germania se cultivă tot 2.000.000 hectare, dăr producerea a fost următoarea:

	1879-1888	1887-1896	1899
Săcară	980	1,080	1,490
Grâu	1,310	1,430	1,930
Orz	1,300	1,340	1,820
Ovăș	1,140	1,190	1,920
Cartoff.	8,100	8,960	12,290

În Asia orientală sporul întinderii cultivate a fost: Rusia (împreună cu cea din Asia) în 1881 cultiva 12 milioane de hectare, în 1899 a cultivat 20 de milioane; în 1895-1899 transiberianul a cultivat 2.041.000 de tute de marfă, ér în Europa 42% sunt cerealele.

Țările de europene (Australia, Statele Unite, etc.) produceau 233.565 de milioane de cântare în perioada 1878-1882, ér în cea dela 1893-1897 au produs 245.378, deci cu 12 milioane de cântare mai multe cereale.

Producerea cerealelor e mai repede decât înmulțirea populației, de unde scăderea prețurilor și nevoia de a produce cât mai mult, mai bun și mai ieftin, decât nu vom să pierdem rostul în piața lumii și să ne ruinăm.

Odată cu sporirea producerei cerealelor se constată sporirea animalelor (boi, cai, porci). Voiți cita numai Ungaria. Dela 18-5 până la 1895 caii s'au înmulțit dela 411.102 la 1.972.930; boii dela 4.800.000 la 5.829.018; porcii dela 1884 până la 1895, au sporit cu 1.776.213 așa că erau în număr de 7.330.343 de capete. (Va urma.)

Două hiene.

— Fabulă. —

De-un neam fiind, două hiene, timp îndelungat trăiseră în cea mai bună armonie: parte comună având tot-deuna și la ori-ce pradă. Se întâmplase odată că, după lipsă îndelungată, deveniseră aproape istovite de fome. În starea asta, aședându-se față 'n față, se priviră crunt în ochi, cu unul și același gând: să sară una asupra alteia, să-și sugă sângele, să-și stingere fomea.

— La ce te gândești, soro? — întrebă una.

— La necasul și suferința noastră — răspuse asta. Dăr tu la ce te gândești?

— Dacă imi crești, aceeași durere m'a cuprins și pe mine.

— Vești, la tôte tu porți vina... Trebuia să-mi grijesc de traiul meu și să-ți las capul în grija ta!

— Adecă eu sufer din pricina ta, și încă ai îndrăsnelă să-mi dici, că eu îți sunt vinovată?! Fii mai dreptă la judecată!

Bine ar fi, când tu ți-ai face mai dreptă judecata!

Din vorbă 'n vorbă ajunseră la certă, din certă la pâruală, până când, după o luptă desperată, se simțiră una alteia între labe, sugându-și sângele. În scurt însă, după-ce simțiră că, din slabe ce sunt, devin și mai slabe, într'un moment ajunseră la una și aceeași idee, deci duse una, cam rugătoare:

— Dacă vrei, stai puțin soro, să-ți spun ceva!

— Bine, stau — duse cealaltă, tot cam în același ton — chiar vream să-ți spun să odihnim puțin. Ce vrei?

— Te întreb: De ce folos ni-ar fi, decât ni-am mai sugă sângele?

— Alt folos nu am avé, decât că: amendoné ne-am prăpădi...

— Așa-i! Cât sânge ne-am supt, fie-ne destul pentru răsbunare, că de săturat din sângele nostru de giaba am cerca să ne săturăm... Vrei pace?

— Să fiă!

S'au împăcat hienele și lingându-și ranele, s'a dus fie-care la trebile sale...

Și între omeni sunt hiene. Doi inși, de același neam chiar, până la un loc trăesc în bună armonie, ajutorându-se reciproc; ér când sôrtea nu le suride așa de plăcut, cum le-ar cere inima; când ajung în vr'o stare socială cât de puțin critică, învinuindu-se reciproc, încercă a-și usurpa unul altuia poziția socială, resursele de viață.

Fiind aceeași forță spirituală seu morală și observând, că nu-și pot strica unul altuia, ci amândurora, seu pôte mai multora, de ce decât nu simțul de umanitate, atunci cel de fraternitate, nu-i pôte îndemna la pace și bunăînțelegere?

Gavril Bodnariu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H Pop

Numai marfă prospêtă garantată solidă și elegantă.

DE UNDE?

Se pôte procura încălțăminte ieftină
garantată de bună, solidă și elegantă?

dela prăvalia cea nouă a lui
IOAN D. AVRIGEANU *
BRAȘOV, Str. Porții Nr. 34.

* La trei stele roșii. *

Pentru Bărbați:
Ghete de pele de vacs cu gumă, lucru solid dela . . . fl. 2.65 în sus.
Ghete de pele de vacs cu șireturi, lucru solid dela . . . fl. 3.80 în sus.
Ghete de pele de vacs cu gumă îngaloșate dela . . . fl. 3.— în sus.
Ghete de pele de mănuse cu gumă îngaloșate cu lac dela fl. 4.50 în sus.
Ghete de pele galbenă cu șirete (Bergsteiger) dela . . . fl. 4.50 în sus.
Ghete de pele Cheuro cu gumă, lucru solid dela . . . fl. 5.80 în sus.
Pantofi de pele galbenă seu négră, lucru solid dela . . . fl. 3.— în sus.
Pantofi de pânză rusescă, galbenă cu talpă de gumă dela fl. 1.10 în sus.

Pentru Dame:
Ghete de pele de vițel cu gumă, lucru solid dela . . . fl. 2.90 în sus.
Ghete de pele de vițel cu șindră, lucru solid dela . . . fl. 3.40 în sus.
Ghete de pele de mănuse cu gumă, îngaloșate cu lac d. fl. 4.30 în sus.
Ghete de pele galbină cu șirete, lucru solid dela . . . fl. 4.— în sus.
Ghete de pele galbenă cu nasturi, lucru solid dela . . . fl. 4.50 în sus.
Pantofi de pele nég à seu galbenă, lucru solid dela . . . fl. 2.40 în sus.
Pantofi decoltați de lac (Salon) 2.20 „
Pantofi decoltați albi, de pele de mănuse dela . . . fl. 2.20 în sus.
Ghete de copii negri s. galbene fl. 1. „

Comande la măsură se efectuează prompt și cu mare acurateță și cu prețuri foarte ieftine (moderate).

Principiul meu este, ieftin, bun și vindare multă.

BANCA generală de asigurare mutuală „TRANSYLVANIA”
Fondată la anul 1868 în Sibiu. Fondată la anul 1868
Asigură în condițiunile cele mai avantagiöse:
a) contra daunelor de incendii și exploziune, edificii de locuinte și de economie, magazine de măfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, caré și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.
Asigurare favorabilă în pausal în condiți avantagiöse, mai departe: biserici, mănăstiri, edificii parochiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, mori etc.
b) Pe viața omului, în combinațiuni deosebit de favorabile, prin care capitalele asigurate se pot folosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de mörte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului. — Asemenea se pot încheia asigurări de zestre pentru copii, precum și rente viagere.
c) Asigurări de spese de înmormântare în 3 modalități diferite, pentru sume dela 50—400 corone, fără cercetare medicală. În cas de mörte sumele asigurate se solvesc imediat.
— Prospecte și formulare de oferte se dau gratuit. — Informațiuni se dau și oferte se primesc la
Agentura principală a băncii de asigurare „TRANSYLVANIA”
în Brașov, Strada Mihael Weiss nr. 24.
Agent principal: Heinrich Hermann. 5—50.(100)

Indispensabil și neîntrecut. Efect sigur.
Articol universal, Export în tôte țările.
CHIEF-OFFICE 48. CRIXTON-ROAD. LONDON S. W.
Cele mai sigure, mai bune și totă lumea lăudate și căutate mijloce de casă de vindecare sunt
Balsamul A. Thierry farmacist
un mijloc de vindecare neajuns pentru bóle de pept, plămâni, ficat, stomac, și alte interne. Întrebuințat pe din afară
Mijloc de vindecare miraculos.
Veritabil numai cel provédut cu marca colóre verde Nonnenschutzmarke înregistrată în tôte statele culturale, și cu capsula tipărită firma: **Allein echt.**
Producția anuată documentată 6 milioane de sticle.
12 sticle micé seu 6 sticle duple trimise franco cu posta 4 corone. — O sticlă cu prospect și însemnarea depourilor din tôte țările lumii 1 coroné 20 baní.
— Trimiterea se face numai după primirea banilor. —
Alifia-Centifolia A. Thierry numită Alifia miraculosă
mult cantată, renumită pentru efectele ei vindecătoare. Face operațiuni de prisos! Cu această salbă sau vindecat un caries învechit de 14 ani, declarat de incurabil, dăr curând și o bóla de rac învechit de 22 ani. Are efect antiseptic, alină durerile vindecă ranele de tot felul, înmóie, disolvă, trage din rana ori-ce corp strein — Un borcan costă 1 cor. 80 baní. — Se trimite numai după primirea banilor. La comande mai mari se dá mai ieftin. Se produce anual 1000.000 borcane.
Despre amendoné mijlocele de vindecare se pôte vedea o arhivă de atestate originale din tôte țările lumii. — Atrag atențiunea a se feri de falsificate și a fi cu atențiunea că borcanele se fie provédute cu firma: **Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry.** — Unde nu sunt depouri se nu se cumpere falsificate, ci să adreseze comandele direct la
Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
(Liferant des österr. k. k. kaisbeamtent-Verbandes.)
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

KOSMIN

De ore-ce Apa de dinți Kosmini cu toate calitățile ei superioare nu se vinde ma scump ca alte preparate, zace în interesul fă-căruia a folosi numai Kosmin.

Flaconul 2 Coróne.
Duréză timp îndelungat.

Depou general pentru Ardeal: Victor Roth, farmacia la Ursu, lângă Teatru. In farmaciile d-lor Jekelius, Stener, Kugler, Kelemen, Neustädter, Klein, Obert, și la d-nii Teutsch & Tartler, Petersberger & Kászony din Braşov. In Rêşnov la: farmacia Scheeser, in Codlea la: Reimer, in Sighişoara la: Lingner.

La magazinele
„Filialei ALBINA Braşov“
se află de vëndare, dela 60
litre în sus

Vin escelent de Moldova.

Informații la: „Filiala Albina“.
5-6, (180).

Delicatese.

Prăvălia de Delicatese și Brândeturi

sub podul Bătuşilor strada Hirscher nr. 1.

I. G. EREMIE (alias Popișca)

oferă următoarele articole:

Ementhaler prima calitate (direct din Schweitz), Parmesan, Gorgonsola, Brânză imperială, „in coje de brad, Brânză de deşert din Făgăraş Lapte acru, Unt de ceaiu. (se capătă in tot timpul.) Fromage de Trappe, Roquefort, Camembertt, Romadour, Herbesdorfer, Eidamer (brânză de Holanda), Quargele de O'mitz, Şuncă de Praga prospătă, „de Braşov“	Şuncă (fêrtă și nefêrtă), Pismeți de Braşov și piş-coturi (Kaboş.) Salam de Verona, Sibiu și Braşov, Diferiți pești, Mortădela de Bologna etc. etc. Icre moi și tesnite negre, roşii, Masline de Vollo și Trille Halva, Rahat, Dulceta și Conserve, Struguri de malaga Surchois, Curmale Muscades etc. și Diferite Zaharicale etc. etc.
---	--

Salată, castraveți, verdețuri și toate trufandalele mai nouă in abundență.

La cerere se espedeză zilnic cu posta ori și unde.

Rugându-mă de On. public a-mi da tot sprijinul in noua mea intreprindere, mă voiu sili a corăspunde prin un serviciu prompt și esact tuturor cerințelor.

Cu totă stima:
I. G. EREMIE
(alias Popișca).

(4-10.)

Prăvălia se deschite la 5 ore dimineața și se inchide la 10 ore — Duminca dela 5-12 a. m. și dela 6-9 sera.

Prețuri moderate.

Brânză de burduf à kigr. 96 fl. în sus.

Cascăval à kigr. dela 1 cor. în sus.

Sterilizat. Fară alcool. Fluid subțire.

Braunschweiger - Doppel - Schiffsmumme.

(Extract de maltă duplu, bere tare.)

din fabrica de berăria FRANZ STEGER in Braunschweig. Recunoscut ca cel mai bun mijloc nutritiv și fortificator pentru copii, anemicii, reconvalecenți și mame care lăpteză etc.

Bere cu ingrediente medicale precum chinin, fer, var, gujacol, Creozot, Maryan etc.

— Deposit general pentru Austro-Ungaria —
Carol Borolin, Wien VI/I Apollgasse Nr. 8.
Broşure și probe pentru domii medici și farmaciști gratis și franco.

Intinde norocului mâna!

Mulți au fost favorizați de noroc cumpărând un los dela noi!

Loterie de classă reg. ung. oferă cele mai bogate șanse de câștiguri. Se începe acuma din nou. Din

100.000 Losuri 50.000

se sorteză cu câștiguri in banii gata.

1.000,000

CORÓNE.

1 Premiu 600.000, 1 câștig à 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000, 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5000, 3 à 3000, 432 à 2000, 763 à 1000, 1238 a 500, 90 à 3000, 31700 à 200, 3900 à 170, 4900 à 130, 50 à 100, 3900 à 80, 2900 à 40. Adecă

13 160.000 coróne, Trei-spre-dece milioane 160.000 coróne.

GLÜCKSKALENDER FÜR DAS JAHR 1901.

Jänner	Feber	März	April	Mai	Juni	Juli	August	September	October	November	Dezember
D 1 4042	F 1 38274	M 1 19815	M 1 44378	M 1 48569	S 1 38260	M 1 51633	D 1 59560	S 1 83465	D 1 55184	F 1 117797	S 1 35362
M 2 36473	S 2 51884	D 2 40489	D 2 52329	D 2 52709	S 2 51381	D 2 58046	F 2 83333	M 2 89342	M 2 83536	S 2 38979	M 2 44347
D 3 49544	S 3 56319	S 3 51635	D 3 59576	F 3 62319	M 3 55186	D 3 65832	S 3 86052	D 3 48669	D 3 8560	S 3 51632	D 3 51657
F 4 53715	M 4 64441	M 4 59050	D 4 83833	D 4 83468	M 4 92472	D 4 83584	M 4 83584	F 4 63709	F 4 38250	M 4 59046	D 4 59560
S 5 62452	M 5 83561	D 5 68068	F 5 68068	M 5 83468	M 5 83559	F 5 19815	F 5 44373	D 5 62319	F 5 62319	S 5 51884	D 5 68068
S 6 83478	M 6 17849	F 6 83591	F 6 83596	M 6 83462	M 6 83559	F 6 40489	D 6 83468	F 6 83468	S 6 51884	M 6 83584	F 6 86052
M 7 4056	D 7 8904	D 7 21622	S 7 44352	D 7 4042	F 7 83274	S 7 51635	F 7 59576	S 7 89345	M 7 62472	D 7 19815	S 7 35362
D 8 96475	F 8 51612	F 8 40497	M 8 52840	M 8 36473	S 8 51384	M 8 59560	D 8 83833	S 8 56462	D 8 83550	F 8 40489	S 8 44373
M 9 49711	S 9 58019	S 9 51636	D 9 59598	D 9 49544	S 9 56376	F 9 65836	F 9 60663	M 9 49541	M 9 8568	S 9 51635	M 9 52329
D 10 53715	S 10 64479	S 10 59570	M 10 83430	F 10 53718	M 10 64441	M 10 83591	S 10 35362	D 10 4042	D 10 38274	S 10 59560	D 10 59576
F 11 62459	M 11 83562	M 11 65839	D 11 86070	M 11 62452	D 11 83551	D 11 21622	S 11 44382	M 11 36473	M 11 51884	M 11 65839	D 11 83584
S 12 88492	D 12 17752	D 12 85121	F 12 35371	S 12 88478	M 12 17349	F 12 40497	M 12 49544	F 12 49544	S 12 56319	D 12 83591	D 12 86063
S 13 8457	M 13 88918	D 13 32706	S 13 48076	M 13 4063	D 13 88904	S 13 51636	D 13 59598	F 13 62472	M 13 64441	M 13 21622	F 13 35366
M 14 37404	D 14 51620	D 14 44386	S 14 52503	D 14 36475	F 14 51612	S 14 59560	M 14 83430	D 14 62452	M 14 83551	D 14 40497	S 14 44382
D 15 49715	F 15 58033	F 15 51643	M 15 60033	M 15 49711	S 15 59019	M 15 65839	D 15 86070	S 15 83478	D 15 17349	F 15 51636	M 15 52340
M 16 53720	S 16 64489	S 16 59504	D 16 83430	D 16 58719	S 16 64479	D 16 85121	F 16 35371	M 16 4063	M 16 38904	F 16 59560	M 16 59598
D 17 62461	M 17 83564	S 17 85235	M 17 88924	F 17 62459	M 17 83562	D 17 32706	F 17 48076	D 17 36475	D 17 51612	S 17 65839	D 17 83430
F 18 83494	M 18 17760	M 18 85123	D 18 35375	S 18 88492	D 18 17752	D 18 44330	S 18 52503	M 18 49711	F 18 59019	M 18 85121	D 18 86070
S 19 8468	D 19 38940	D 19 35355	F 19 45087	M 19 88492	D 19 17349	F 19 51648	M 19 51648	F 19 53719	D 19 64479	D 19 32706	F 19 35371
S 20 38189	M 20 51630	M 20 44337	S 20 52551	M 20 37404	D 20 51620	D 20 83436	S 20 59504	F 20 62459	S 20 83492	S 20 83562	M 20 44336
D 21 62461	D 21 58096	D 21 51649	S 21 60040	D 21 49715	F 21 59033	M 21 83265	M 21 83265	M 21 83265	M 21 17752	D 21 51643	D 21 60033
D 22 35184	D 22 63816	F 22 59519	D 22 83439	M 22 52720	S 22 64486	D 22 85123	D 22 35375	D 22 48076	M 22 37404	M 22 51620	S 22 83436
M 23 64468	S 23 17797	S 23 83320	D 23 89327	D 23 62466	S 23 85654	D 23 85654	F 23 35355	M 23 37404	M 23 51620	S 23 89263	M 23 83436
D 24 83536	S 24 38973	D 24 85128	M 24 35377	F 24 83494	S 24 85654	M 24 44337	D 24 49715	D 24 49715	D 24 58033	S 24 85123	D 24 83924
F 25 8560	M 25 51633	M 25 35362	D 25 48559	S 25 8466	M 24 17760	D 25 51649	S 25 60040	M 25 53720	F 25 64486	D 25 85123	M 25 35375
D 26 38250	D 26 38046	D 26 44347	F 26 52581	S 26 88138	D 26 38940	F 26 59519	M 26 83439	D 26 62461	D 26 64486	M 26 35355	D 26 48087
S 27 51881	M 27 65832	M 27 51650	F 27 60045	M 27 51356	D 27 58636	F 27 83320	D 27 83320	F 27 83494	S 27 17760	D 27 51649	F 27 52551
M 28 35184	D 28 85534	D 28 59560	S 28 83465	D 28 55184	D 28 65816	S 28 85128	M 28 35377	S 28 8466	D 28 38940	D 28 59519	S 28 60040
D 29 62472	F 29 83332	M 29 89342	M 29 62466	S 29 17797	M 29 85622	D 29 48559	S 29 38139	D 29 51630	F 29 51630	F 29 83320	M 29 83320
M 30 83560	S 30 86052	D 30 35377	D 30 83536	S 30 85636	F 30 85978	D 30 44347	F 30 52581	M 30 51356	M 30 59036	S 30 85128	M 30 83327
D 31 8568	S 31 35366	S 31 85652	F 31 8560	M 31 85978	D 31 65816	M 31 65816	S 31 60045	D 31 65816	D 31 65816	D 31 65816	D 31 35377

Wann habe ich Geburtstag?
Jeder versuche sein Glück mit der an seinem Geburtstag verzeichneten Nummer. In diesem Kalender ist an jedem Tage des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei umgehender Bestellung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen vergriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Cele mai escelente și recunoscute de bune

Pluguri de oțel cu 1, 2, 3 și 4 brezde.
Grape pentru livezi și mușchi lăntuite și diagonale,
Valatuci pentru câmp, din blech de oțel, neted și ghinduros.
Sămănătorea „Agricola“,
Mașini de cosit pentru iarbă, trifoi și cereale.

provădute cu ungetóre patentată.

Greble, pentru fên și seceriș și furci de fên
Aparate-Dörr cu patentă, pentru pôme, verdețuri.
Teascuri, pentru Vin și pôme și alte scopuri.
Morii pentru struguri și pôme.
Masini de curățit bóbele de struguri.
Stropitorii care funcționează de sine pentru nimicirea peronosporei și alte insecte „SYPHONIA“.
SOBE cu căldare transportabilă.

Fabrică și lilerază după cea mai nouă construcție

PH. MAYFARTH & Co.

kais. u. kön. ausschl. priv. Fabriken landwirtsch. Maschinen, Eisengesserei und Dampfhammerwerke.
Fondată 1872. WIEN, II | Taborstrasse Nr. 71. 750 lucrători.
Distins cu peste 450 medallii de aur și argint la toate esposițiile mai mari.
Cataloge și scrisori de recunoștință se trimet gratis. — Se caută reprezentanți și vëndători.

Intreaga intreprindere e pusă sub supravegherea statului.
Prețul original al losurilor stabilit după plan Clasa I.:

Pentru o opt me (1/8) fl. — .75 seu cor. 1.50; pentru un patrar (1/4) fl. 1.50 seu cor. 3.—
„ „ jumătate (1/2) fl. 3.— „ „ 6.—; „ „ întreg (1) fl. 6 — „ „ 12.—
se trimet cu ramburs seu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficióse se espedeză după tragere. Planuri oficióse gratis.

Ne rugăm comande de losuri originale a se trimite direct la noi până in

22 Maiu a. c.

A. TÖRÖK & Co.

FILIALA:
Muzeeing nr. 11. Elisabethring „ 54. Budapesta, V. Váci-körút 4/a.

Multe și forte mari câștiguri am solvit noi prea stimaților noștri clienți și anume in timp scurt peste cinci milioane de coróne.

Scrisóre de comandă de tăia

Domnului A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Binevoiti! a trimite Losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. împreuna cu planul oficial.

Suma de fl. (a se lua cu ramburs, ur-) (Ce nu convine
(mézã cu mandat postal.) se ștergeți!)

Adresa acurată.

Vivat fortuna!

Escompt de polițe cu cele mai favorabile condiții.

Incasso de ori și ce fel de Rimese, Cheques și asigneții.

Cumpărare și vânzare de monede Efecte și devise.

Cuponele se rescumpără fără provision.

Câștigul principal 1.000,000 Coróne.

LOSURÎ de CLASSĂ

pentru tragerea din 22 și 23 Maiu st. n. a. c.

se capătă la

MIHALOVITS & NÜSSBACHER

BRASOV.

Misa pentru clasa primă e:

	1/1	1/2	1/4	1/8	
coróne	12.—	6.—	3.—	1.50	} Porto cu 40 fil. mai mult.
Lei noi	12.80	6.40	3.20	1.60	

Deposit permanent de Scrisuri hipotecare dela „Bodencreditanstalt“ din Sibiu și Hermanstädter Allgem. Sparkasse, cu cel mai avantajos curs.

Lombardare de tóte Efectele notate in lista de cursuri dela bursele din Viena și Budapesta până la 90% din valóre.

Deposit permanent de losuri și promesse permise.

Se pr mesc depunerî cu dobânda cea mai bună.

500 fl. plătesc celui ce va durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare 20 filler deosebit)

Erezii A. Bartilla (E. Winkler)

VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Sé se cérá pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțári de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se póte capéta, trimít 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco.

Se capéta in BRASOV la farmacia D-lui Victor Roth și la farmacia ingerul pázitor, Tergu gráului Nr. 7.

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scádémént, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

GEORGE I. MOLDOVAN

Maestru-zidar in BRASOV (Scheit)

Strada Morilor nr. 2, (aprópe de Prund).

Are onóre a aduce la cunoscintá a unor public, cá după o esperintá făcutá in timp de mai multí ani la arhitectii cei mai renumiți din străinátate și din loc, mé pune in plácuta posítie de a primi ori-ce fel de zidire ce aparține unui edificiu complet. oi reparaturá de tot-feliul de lucrári ce cad in brânșá mea.

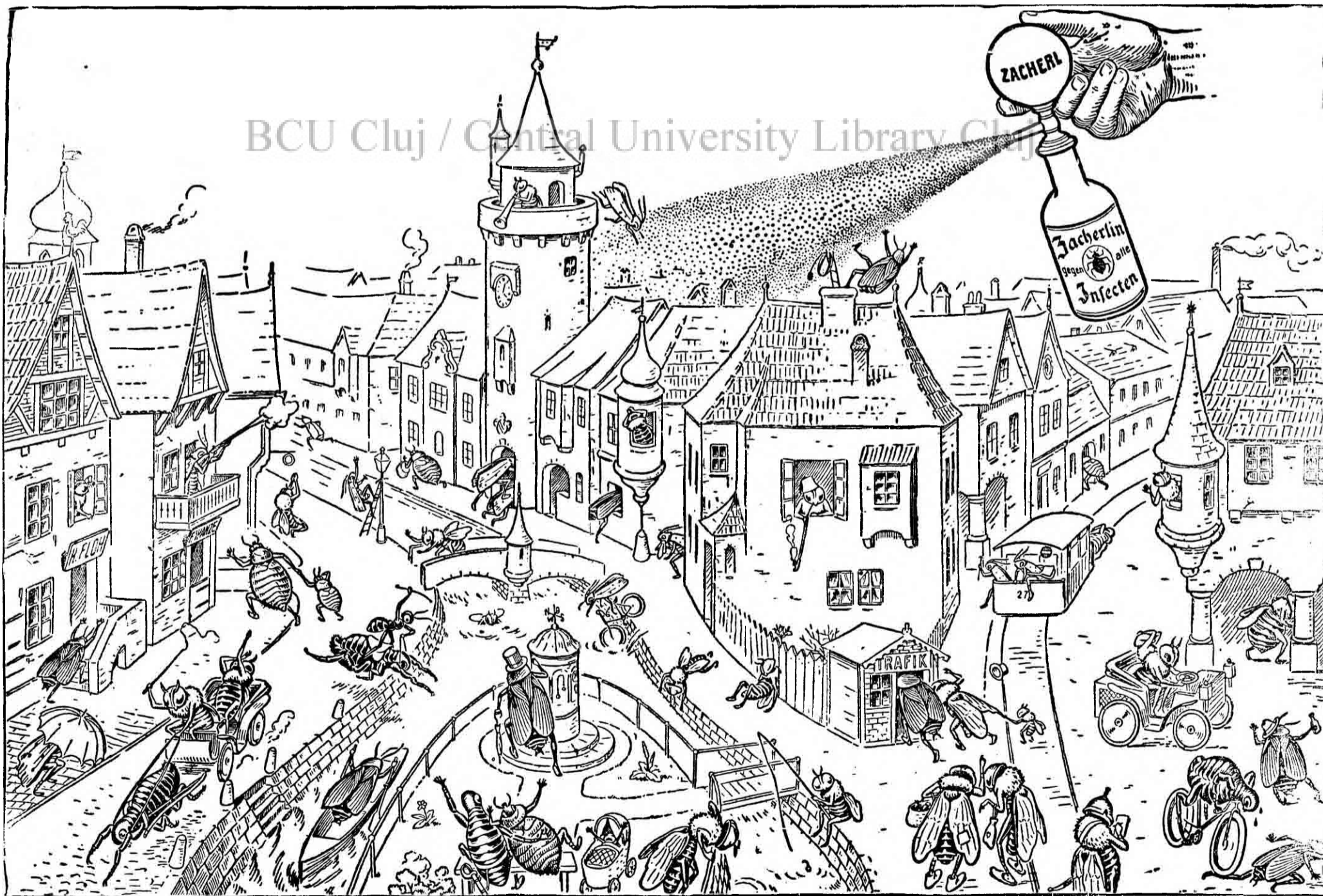
Rogându-mé de onor. public de a-mí da spríjinal in noua mea întreprindere, asigurându-i, cá-mí voi da tótá silința de al mulțami in tóte privințele, prin un serviciu prompt și exact.

Sunt cu tótá stíma

George I. Moldovan,
maestru-zidar

Strada Morilor nr. 2. (Aprópe de Prund.)

(1-10)

Decá doreșci Zacherlin de cel renumit,
N'ul cumpéra in hártie invélit,

In sticle se vinde cel veritabil
Cu drept de marcá, și-i admirabil,

Ce-ți vine și nopte in tr'ajutor
Și te fereșce de plaga insectelor,

Ca sé te convingi mai pe de plin
Cautá după placatul lui Zacherlin.